

Súd: Okresný súd Trebišov
Spisová značka: 12Csp/186/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7922205106
Dátum vydania rozhodnutia: 05. 06. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Zuzana Pajtášová
ECLI: ECLI:SK:OSTV:2023:7922205106.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Trebišov, sudkyňou JUDr. Zuzanou Pajtášovou, v spore žalobkyne: A. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom C. XX/XX, D., právne zast.: Advokátska kancelária JUDr. Peter Rybár, s.r.o., so sídlom Kuzmányho 29, Košice, proti žalovanému: POHOTOVOSTĚ, s.r.o., IČO: 35807598, so sídlom Pribinova 25, Bratislava, právne zast.: JUDr. Katarína Hegedúšová, advokátka, so sídlom Majerníkova 3/A, Bratislava, o zaplatenie primeraného finančného zadosťučinenia vo výške 350,- Eur s prísl. t a k t o

rozhodol:

- I. Žalovaný je p o v i n n ý zaplatiť žalobkyni sumu 70,00 Eur, a to do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.
- II. V prevyšujúcej časti súd žalobu z a m i e t a.
- III. Žalobkyni p r i z n á v a nárok na náhradu trov konania voči žalovanému v rozsahu 100%.

o d ô v o d n e n i e :

1. Podanou žalobou doručenu súdu dňa 14.12.2022 sa žalobkyňa domáhala voči žalovanému zaplatenia sumy 350,00 Eur s prísl., titulom primeraného finančného zadosťučinenia. Nárok odôvodnila tým, že dňa 01.10.2013 žalovaný ako veriteľ poskytol žalobkyni ako spotrebiteľke na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere č. XXXXXXXXXX (ďalej len „zmluva o úvere“) spotrebiteľský úver. Veriteľ za použitia nekalých obchodných praktík úmyselne v predmetnej zmluve uviedol neporovnateľne nižšiu ročnú percentuálnu mieru nákladov aká zodpovedala skutočnosti. Z dôvodu nesprávneho uvedenia RPMN v neprospech spotrebiteľa bol tento úver postihnutý ako bezúročný a bezpoplatkov. Uvedené má za následok, že žalobkyňa ako spotrebiteľka bola povinná uhradiť veriteľovi iba skutočne poskytnuté finančné prostriedky (t.j. iba istinu úveru). Žalobkyňa na predmetnú zmluvu veriteľovi uhradila finančné prostriedky značne prevyšujúce poskytnuté plnenie zo strany veriteľa, na ktoré veriteľ nemal právny nárok, čím na jeho strane došlo k bezdôvodnému obohateniu. Napriek uvedenému veriteľ inicioval voči spotrebiteľke konanie na súde, v rámci ktorého sa snažil o uplatnenie údajných nárokov zo zmluvy zo strany spotrebiteľa. Spotrebiteľka bola nútená brániť svoje porušené práva a protinávrhom sa v rámci konania domáhala vydania bezdôvodného obohatenia zo strany veriteľa. Konanie bolo vedené na Okresnom súde Trebišov pod sp. zn. 6Csp/192/2016. Rozsudkom Okresného súdu Trebišov sp. zn. 6Csp/192/2016-170 zo dňa 11.02.2019, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 19.05.2021, ktorý bol v rámci odvolacieho konania potvrdený rozsudkom Krajského súdu Košice sp. zn. 5CoCsp/15/2020 zo dňa 15.04.2021, súd veriteľovu žalobu zamietol a o protinávruhu spotrebiteľky rozhodol tak, že konštatujúc bezúročnosť a bezpoplatkovosť spotrebiteľského úveru rozhodol o povinnosti veriteľa vydať žalobkyni bezdôvodné obohatenie vo výške 346,- EUR s príslušenstvom. Nakoľko súd deklaroval, že postupom žalovaného bližšie popísaným v predmetnom rozhodnutí porušil práva spotrebiteľa, ktorých integrálnou súčasťou je ochrana spotrebiteľa pred neprijateľnými podmienkami, nekalými obchodnými praktikami, právo na pravdivé a úplné informácie o zmluvnom vzťahu, právo na konanie s odbornou starostlivosťou

zo strany veriteľa garantovaných ustanoveniami § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka, zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch ako aj zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa, bližšie špecifikovaných v predmetnom rozhodnutí, súd rozhodol v prospech žalobcu. Vzhľadom na tieto skutočnosti a na nižšie citované ustanovenie zákona vznikol žalobkyni ako spotrebiteľovi nárok na primerané finančné zadostučinenie, ktorého sa podanou žalobou domáha. K žalobe žalobkyňa priložila: Rozsudok Okresného súdu Trebišov, sp. zn. 6Csp/192/2016 - 170 zo dňa 11.02.2019 Rozsudok Krajského súdu Košice, sp. zn. 5CoCsp/15/2020 zo dňa 15.04.2021, Predžalobná výzva zo dňa 18.11.2022, Predžalobná výzva – e-mail žalovanému, Plná moc pre Advokátsku kanceláriu JUDr. Peter Rybár, s.r.o. na zastupovanie v konaní.

2. V žalobe ďalej uviedla, že podľa zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa (ďalej len „zákon o ochrane spotrebiteľa“) § 3 ods. 5) proti porušeniu práv a povinností ustanovených zákonom s cieľom ochrany spotrebiteľa môže sa spotrebiteľ proti porušiteľovi na súde domáhať ochrany svojho práva. Združenie sa môže na súde proti porušiteľovi domáhať, aby sa porušiteľ zdržal protiprávneho konania a aby odstránil protiprávny stav, a to aj vtedy, ak takéto konanie porušiteľa poškodzuje záujmy spotrebiteľov, ktoré nie sú len jednoduchým súhrnom záujmov jednotlivých spotrebiteľov poškodených porušením spotrebiteľských práv, ale ide o konanie porušiteľa uplatňované voči všetkým spotrebiteľom (ďalej len „kolektívne záujmy spotrebiteľov“). Spotrebiteľ, ktorý na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi, má právo na primerané finančné zadostučinenie od toho, kto za porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi zodpovedá. Vyššie citované ustanovenie § 3 ods. 5) zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa upravuje právo spotrebiteľa, ktorý na súde úspešne uplatnil porušenie svojho práva alebo povinnosti vyplývajúceho zo zákona na ochranu spotrebiteľa či z osobitných predpisov upravujúcich postavenie spotrebiteľa a spotrebiteľské právne vzťahy, na primerané finančné zadostučinenie od toho, kto za toto porušenie zodpovedá. V otázke, kedy je možné hovoriť o splnení podmienok na vznik nároku spotrebiteľa na primerané finančné zadostučinenie poukazujeme na nižšie uvádzané rozhodnutia: - Rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, sp. zn. 6Cdo/127/2017 zo dňa 30.01.2019: „Aplikujúci režim zákona č. 250/2007 Z. z. je potom nutné použiť jeho § 3 ods. 5, podľa ktorého spotrebiteľ, ktorý na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi, má právo na primerané finančné zadostučinenie od toho, kto za porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi zodpovedá. Citované ustanovenie má plniť jednak funkciu satisfakčnú a jednak funkciu sankčnú. Jeho cieľom je predovšetkým odradiť dodávateľov od protiprávneho konania voči spotrebiteľom. Možno ho však chápať aj ako prostriedok na vyvolanie aktivity spotrebiteľov domáhať sa ochrany svojich práv proti dodávateľom v prípadoch, kedy dodávatelia ich práva hrubým spôsobom porušujú. Účelom finančného zadostučinenia je dovoliť ochranu porušeného práva spotrebiteľa ako slabšej strany v spotrebiteľských zmluvách spôsobom, ktorý práve z tohto dôvodu vyžaduje poskytnutie vyššieho stupňa ochrany. Jediným predpokladom, ktorý citované ustanovenie zákona vyžaduje je, že spotrebiteľ, na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi. Pod úspešným uplatnením porušenia práva alebo povinnosti v zmysle tohto ustanovenia treba rozumieť, že súd judikuje v prospech spotrebiteľa konkrétny nárok z porušenia práva alebo povinnosti, napr. nárok zo zodpovednosti za škodu, z bezdôvodného obohatenia, alebo vo výroku rozsudku určí neprijateľnosť konkrétne vymedzenej zmluvnej podmienky používanej v spotrebiteľskej zmluve (porovnaj rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 6Cdo/389/2015). Žiadnu inú podmienku, t. j. ani podmienku, aby bol medzi stranami spor zo spotrebiteľskej zmluvy a aby spotrebiteľovi bola privodená konkrétna ujma, nevyžaduje. Zákonodarca pri uplatňovaní tohto nároku uľahčil spotrebiteľom dôkaznú situáciu, keď na rozdiel od nároku na náhradu škody (bezdôvodného obohatenia), je dôkazné bremeno na strane spotrebiteľa oveľa ľahšie, lebo odpadá problematické preukazovanie či už výšky škody, ujmy, príčinnej súvislosti alebo majetkového prospechu druhej strany. Preukazovanie skutočnej výšky utrpenej ujmy by bolo spravidla nereálne. Pokiaľ ide o rozsah finančného zadostučinenia, neustanovuje žiadne kritériá, ktoré by bolo potrebné pri určení výšky zadostučinenia zohľadniť. Jediným kritériom je primeranosť finančného zadostučinenia. Bude preto vecou úvahy súdu, aby so zreteľom na všetky okolnosti každého jednotlivého prípadu, stanovil rozsah finančného zadostučinenia. 19. V preskúmvanej veci je z obsahu spisu zrejmé, že žalobcovia ako spotrebiteľia úspešne uplatnili na súde porušenie svojich práv na ochranu pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách, keď ich žalobe súd vo vzťahu k tomuto nároku v celom rozsahu vyhovel. Splnili tak predpoklad, ktorý zákon č. 250/2007 Z. z. v ustanovení § 3 ods. 5 vyžaduje pre vznik práva na primerané finančné zadostučinenie. Pre úspešné uplatnenie tohto nároku zákon nevyžaduje, aby bol medzi stranami spor zo spotrebiteľskej zmluvy

a ani to, aby žalobcovia preukazovali existenciu a výšku vznikutej ujmy. Odvolací súd v tejto časti žaloby správne vec po právnej stránke posúdil, keď vychádzal zo záveru, že zákon pre priznanie finančného zadosťučinenia žiadne osobitné podmienky nestanovuje.“ Na základe vyššie uvedených záverov Najvyššieho súdu Slovenskej republiky možno konštatovať, že úspešným uplatnením práva na súde je nutné rozumieť právoplatné rozhodnutie súdu o priznaní nároku zo spotrebiteľskej zmluvy, alebo určenie neprijateľnej zmluvnej podmienky, či zrušenie rozhodcovského rozsudku, ak vychádza z neprijateľnej rozhodcovskej doložky (zmluvy), alebo priznanie nároku z bezdôvodného obohatenia a pod. V prejednávanom prípade je táto podmienka splnená právoplatným rozsudkom Okresného súdu Trebišov sp. zn. 6Csp/192/2016-170 zo dňa 11.02.2019, ktorým súd žalobu veriteľa zamietol a o protinávrhu spotrebiteľky konštatujú, že spotrebiteľský úver je bezúročný a bez poplatkov z dôvodu porušenia ustanovení zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch, uložil veriteľovi povinnosť vydať bezdôvodné obohatenie spotrebiteľke. Vzhľadom na to, že žalobca úspešne bránil porušenie svojich práv a podanou žalobou uplatňuje právo na primerané finančné zadosťučinenie zo strany žalovaného, ktorý sa voči spotrebiteľovi tohto porušenia dopustil, máme za to, že sú splnené podmienky na priznanie nároku na primerané finančné zadosťučinenia zo strany súdu Vzhľadom na vyššie popísané skutočnosti v spojení s ustanovením § 3 ods. 5) zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa, žalobcovi vzniklo právo na primerané finančné zadosťučinenie, ktorého sa podanou žalobou domáha, nakoľko postupom žalovaného došlo k porušeniu práv vyplývajúcich mu z predpisov na ochranu spotrebiteľa ako aj vzhľadom na to, že z jeho strany došlo aj k naplneniu podmienky úspešného uplatnenia porušeného práva na súde. Žalobkyňa si touto žalobou uplatňuje nárok na vydanie primeraného finančného zadosťučinenia vo výške 350,- EUR zo strany žalovaného. S prihliadnutím na vyššie citované rozhodnutie ako aj na samotné znenie § 3 ods. 5) zákona o ochrane spotrebiteľa, vznik ujmy v konaní o priznanie primeraného finančného zadosťučinenia nie je potrebné skúmať a zo strany žalobcu preukazovať, nakoľko na vznik tohto práva postačuje samotné porušenie práva alebo povinnosti, čo v prejednávanom prípade je naplnené a potvrdené právoplatným rozhodnutím Okresného súdu Trebišov sp. zn. 6Csp/192/2016-170 zo dňa 11.02.2019. Jediným kritériom posúdenia výšky primeraného finančného zadosťučinenia je primeranosť. Vzhľadom na to, že z dôvodu zneužitia slabšieho postavenia spotrebiteľa žalovaný získal majetkový prospech za použitia nekalých obchodných praktík a iniciovaním časovo aj psychicky náročných konaní pred všeobecným súdom, na ktorom žalobca ako spotrebiteľ vo vzťahu k žalovanému ako veriteľovi úspešne hájil svoje práva, nakoľko súd deklaroval porušenie jeho práv, domnievame sa že suma vo výške 350,- EUR, je primeraná v porovnaní s masívnym zásahom do majetkovej stability spotrebiteľa. Vzhľadom na vyššie uvedené si spotrebiteľ uplatňuje finančné zadosťučinenie v sume 350,- EUR, ktorú sumu považuje za primeranú vo vzťahu k neprijateľnému postupu žalovaného.

3. Uznesením pod sp. zn. 12Csp/186/2022-80, zo dňa 22.12.2023, súd vyzval žalovaného aby sa v zmysle ust. §167 ods. 2 zákona č. 160/2015 Z.z. (ďalej len „CSP“) vyjadril k žalobe.

4. Podaním doručeným súdu dňa 12.01.2023 sa právny zástupkyňa žalovaného vyjadrila k žalobe. Vo vyjadrení uviedla, že podľa ust. § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa (ďalej len „ZoS“) druhá veta „Spotrebiteľ, ktorý na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi, má právo na primerané finančné zadosťučinenie od toho, kto za porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi zodpovedá.“ Predmetné ustanovenie síce priznáva spotrebiteľovi právo domáhať sa primeraného finančného zadosťučinenia, avšak toto ustanovenie je potrebné vykladať reštriktívne. Pri rozhodovaní o tom či sa prizná primerané finančné zadosťučinenie a v akej výške je potrebné zohľadniť nielen úspešnosť toho ktorého účastníka, ale aj iné okolnosti, ktoré majú vplyv na konkrétny prípad. Primerané finančné zadosťučinenie je nutné chápať ako náhradu za spôsobenú nemajetkovú ujmu vyjadrenú v rôznych formách. Priznanie požadovaných finančných prostriedkov prichádza do úvahy len v tých prípadoch, keď porušenie práva nie je možné už napraviť inak. Cieľom primeraného finančného zadosťučinenia je dovŕšenie ochrany porušeného práva v prípadoch, v ktorých sa zistilo, že k porušeniu došlo spôsobom, ktorý vyžaduje poskytnutie vyššieho stupňa ochrany, nielen deklaráciu porušení. Žalovaný má za to, že predmetné rozhodnutie súdu, ktoré uvádza žalobca má dostatočný sankčný charakter v zmysle individuálnej a generálnej prevencie. Žalovaný považuje vzhľadom na okolnosti prejednávaného prípadu prípadne priznanú náhradu finančného zadosťučinenia za neprimerane prísnu a založenú na svojvoľnom a arbitrárnom výklade práva. Porušenie práve by nebolo možné napraviť inak napríklad v tom prípade, ak by žalobcovo právo na vydanie bezdôvodného obohatenia bolo premlčané. Cieľom primeraného finančného zadosťučinenia je dovŕšenie ochrany porušeného práva v

prípadoch, v ktorých sa zistilo, že k porušeniu došlo spôsobom, ktorý vyžaduje poskytnutie vyššieho stupňa ochranu nie len jeho deklaráciu. Žalobca má za to, že opätovné sankcionovanie by bolo vzhľadom na prechádzajúce konanie neprimerane prísne. Žalovaný je ďalej toho názoru, že žalobcovi žiadna ujma, ktorá by odôvodňovala priznanie primeraného finančného zadosťučinenia nevznikla a preto jeho priznanie by malo za následok spôsobenie hrubej nerovnováhy medzi právami a povinnosťami veriteľa a spotrebiteľa, a to bez akéhokoľvek právneho dôvodu. Primerané finančné zadosťučinenie je nutné chápať ako náhradu za spôsobenú nemajetkovú ujmu vyjadrenú v rôznych formách. Primerané finančné zadosťučinenie predstavuje peňažnú protihodnotu nemajetkovej ujmy, no nepredstavuje náhradu za uplatnené finančné plnenie alebo prípadnú náhradu škody. Priznanie žalobkyne požadovaných finančných prostriedkov by prichádzalo do úvahy v tých prípadoch, keď porušenie práva už nie je možné napraviť inak. Žalobca bol vo svojich konaniach úspešný, a preto už raz došlo k náprave porušeného práva. Žalovaný si na tomto mieste dovoľuje úctivo požiadať príslušný súd, aby pri posudzovaní žalobcom uplatneného práva posudzoval konkrétne okolnosti týkajúce sa vzťahu žalobcu a žalovaného a pri rozhodovaní vzal do úvahy aj konanie žalobcu, ktorý sa domáha vydania finančného zadosťučinenia napriek tomu, že sám konal v rámci kontraktáčného postupu ľahostajne, keď svojim podpisom vyhlásil, že súhlasí s obsahom Zmluvy, bol oboznámený so všeobecnými podmienkami poskytnutia úveru; nemá k nim žiadne výhrady a zaväzuje sa ich dodržiavať. Žalobca svojim podpisom na Zmluve ďalej prehlásil, že si Zmluvu prečítal, že ju uzatvoril vážne, zrozumiteľne, nie v tiesni ani za nápadne nevýhodných podmienok. Žalobca mal možnosť si Zmluvu pred jej podpisom prečítať. Žalovaný teda poskytol žalobcovi úver v dobrej viere, že sú mu známe zmluvné dojednania. Za spornú považuje žalovaný aj výšku požadovanej náhrady finančného zadosťučinenia. Žalobca nijako relevantne neodôvodnil výšku požadovaného finančného zadosťučinenia (odhadom určené), ktoré určite nie je primerané a čo teda považuje za primeranosť. Ust. § 3 ods. 5 ZoS je zákonným ustanovením s relatívne vágnou hypotézou. Predpoklady priznania finančného zadosťučinenia sú nasledujúce: - porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej ZoS a osobitnými predpismi, - úspešné uplatnenie porušeného práva alebo povinnosti, - primeranosť zadosťučinenia, - zodpovedná osoba. Všetky vyššie uvedené predpoklady priznania finančného zadosťučinenia musia byť naplnené kumulatívne, t. j. nepostačuje naplnenie len niektorých z nich, ale musia byť naplnené všetky súčasne. Vágnosť pojmu „primeranosť“ umožňuje subjektívny výklad a v praxi spôsobuje aplikačné problémy. V zákone nie je bližšie konkretizované podľa akých kritérií sa má posudzovať, či je priznanie finančného zadosťučinenia primerané. Účelom predmetného ustanovenia je často deklarovaná generálna prevencia, ponímaná najčastejšie ako prostriedok zamedzenia zneužívania silnejšieho postavenia dodávateľa v spotrebiteľskom právnom vzťahu. Inštitút primeraného finančného zadosťučinenia však nemá a nesmie slúžiť ako prostriedok ospravedlňujúci ľahostajnosť spotrebiteľa, ktorý vstupuje do právneho vzťahu s dodávateľom bez toho, aby sa sám zaujímal o svoje povinnosti plynúce mu z existujúceho záväzkovo – právneho vzťahu. Dodávateľ spotrebiteľa (v danom prípade Žalovaný Žalobcu) nijakým spôsobom nenútil vstúpiť do záväzkovo – právneho vzťahu a vo väčšine prípadov mu umožní sa so zmluvnými dojednaniami oboznámiť. Skutočnosť, že spotrebiteľ (Žalobca) neprejavuje absolútne žiaden záujem oboznámiť sa so zmluvnými ustanoveniami a pochopiť ich obsah nemôže byť automaticky na ujmu dodávateľa. Primerané finančné zadosťučinenie ako inštitút súkromného práva v podmienkach Slovenskej republiky a konštantnej judikatúry nesleduje reparačnú funkciu, tak ako je to v prípade náhrady škody. Primerané finančné zadosťučinenie má nesporne sankčnú funkciu a jeho cieľom nie je kompenzovať žalobcu, ale skôr potrestať žalovaného za protiprávne konanie, ktorého sa dopustil vo vzťahu k žalobcovi a odradiť odporcu alebo akúkoľvek tretiu osobu od opakovania takéhoto konania v budúcnosti (v zmysle generálnej prevencie). Sankčná funkcia primeraného finančného zadosťučinenia teda trestá a súčasne pôsobí preventívne. Jazyk európskych predpisov a judikatúry akcentuje najmä druhú funkčnú zložku sankčnej funkcie, teda funkciu preventívnu. Nemožno však opomenúť, že práve inštitút primeraného finančného zadosťučinenia môže byť prostriedkom ochrany na doplnenie o preventívne účinky pred diskrimináciou. Preventívna funkcia primeraného finančného zadosťučinenia má pôsobiť naprieč existujúcich spotrebiteľských pracovných vzťahov, t. j. má pôsobiť aj na dodávateľa ale aj na spotrebiteľa. Priznanie primeraného finančného zadosťučinenia každému subjektu, t. j. aj subjektu spravajúcemu sa ľahostajne v žiadnom prípade nemožno chápať ako pozitívne preventívne pôsobenie. Práve naopak, takýto postup v aplikačnej praxi súdov by mal za následok ľahostajnosť každého spotrebiteľa, ktorý dôverujúc bezhraničnej ochrane súdov, bude vstupovať do akéhokoľvek právneho vzťahu bez toho, aby sa spoliehal aj na vlastný úsudok. V prípade, ak bola spotrebiteľovi skutočne spôsobená ujma sa do popredia dostáva kompenzačná funkcia (restitutio in integrum), t. j. navrátenia do predošlého stavu. V danom prípade bolo Žalobcovi priznané právo na vydanie bezdôvodného obohatenia, a teda nie je čo kompenzovať. Žalobca považuje finančné zadosťučinenie, uplatnené Žalobcom (vo výške

350,- EUR) za poskytujúce ochranu a ospravedlňujúce ľahostajnosť Žalobcu. Takto priznané finančné zadosťučinenie nie je možné považovať za žiadnych okolností za primerané a spravodlivé, pretože ide len o niekoľkonásobné uplatnenie a priznanie sumy bezdôvodného obohatenia. Určenie konkrétnej výšky je síce vo výlučnej kompetencii všeobecných súdov, ktoré sú povinné individuálne posúdiť každý jednotlivý prípad s ohľadom na kritériá stanovené v zákone, avšak tieto sú povinné priznanú výšku finančného zadosťučinenia aj riadne odôvodniť s poukazom na nemateriálnu ujmu, ktorá spotrebiteľovi vznikla. Vo vnútroštátnom prostredí môže byť teda vytvorený a aplikovaný vlastný model sankcionovania tak, aby bola možná náprava súladná s právnym poriadkom. Konanie Žalobcu formou podania žaloby na priznanie finančného zadosťučinenia nie je adekvátne okolnostiam, nakoľko Žalobca mal možnosť brániť sa už v počiatkoch kontraktačného postupu a napriek tomu bol absolútne ľahostajný. Žalobca sa teda mohol brániť primerane aj iným spôsobom, než zľahčovaním svojho neobozretného a ľahostajného konania. Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti žalovaný navrhuje aby tunajší súd po vykonanom dokazovaní žalobu žalobcu v celom rozsahu z a m i e t o l.

5. Uznesením pod sp. zn. 12Csp/186/2022-103, zo dňa 21.02.2023 súd, vyzval žalobkyňu aby sa v zmysle ust. §167 ods. 3 zákona č. 160/2015 Z.z. (ďalej len „CSP“) vyjadril k vyjadreniu žalovaného.

6. Podaním doručeným súdu dňa 27.02.2023 sa právny zástupca žalobkyne vyjadril k podaniu právnej zástupkyne žalovaného a uviedol, že žalobca s argumentáciou žalovaného v podanom vyjadrení nesúhlasí, nakoľko túto argumentáciu je potrebné považovať za zavádzajúcu a nezohľadňujúcu aktuálnu právnu úpravu ani rozhodovacia prax v obdobných konaniach o priznanie primeraného finančného zadosťučinenia. K jednotlivým argumentom žalovaného uvádza nasledujúce stanovisko. 1. Žalovaný v podanom vyjadrení uvádza, že: „Priznanie požadovaných finančných prostriedkov prichádza do úvahy len v tých prípadoch, keď porušenie práva nie je možné už napraviť inak. Porušenie práva by nebolo možné napraviť inak napríklad v tom prípade, ak by Žalobcov právo na vydanie bezdôvodného obohatenia bolo premlčané. Uvedené tvrdenia žalovaného je potrebné považovať za zavádzajúce, pretože žiaden právny predpis nikde nedefinuje ako podmienku vzniku nároku spotrebiteľa na primerané finančné zadosťučinenie skutočnosť deklarovanú žalovaným, a to tú, že „porušenie práva nie je už možné napraviť inak“. Uvedené si žalovaný buď iba domyslel alebo prebral z právneho ustanovenia, ktoré na daný právny vzťah nie je možné aplikovať, a ktoré upravuje odlišný nárok z iného záväzkového vzťahu, kde z rozhodovacej praxe súdov vyplýva prednosť napríklad vydania bezdôvodného obohatenia zo strany veriteľa, pred náhradou škody zo strany štátu (porovnaj zákon č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci), alebo napríklad prednosť iného zadosťučinenia, napríklad ospravedlnenia pred nemajetkovou ujmovou pri porušení alebo ohrození práva duševného vlastníctva (porovnaj ustanovenie § 442a zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka). Argumentácia žalovaného nápadne navodzuje dojem o výklade týchto právnych noriem, ktoré však s prejednávanej prípadom nesúvisia. Je nutné konštatovať, že tvrdenie o tom, že právo na primerané finančné zadosťučinenie patrí spotrebiteľovi napríklad, ak právo na vydanie bezdôvodného obohatenia bolo premlčané, je v priamom rozpore s ustanovením § 3 ods. 5) zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa, nakoľko v zmysle tam stanovených podmienok, sa na vznik takého práva explicitne vyžaduje jedine úspešné uplatnenie práva alebo povinnosti na súde, ktoré predchádza vzniku práva na primerané finančné zadosťučinenie, pričom pod úspešným uplatnením porušenia práva alebo povinnosti v zmysle tohto ustanovenia treba rozumieť, že súd judikuje v prospech spotrebiteľa konkrétny nárok z porušenia práva alebo povinnosti, napríklad nárok zo zodpovednosti za škodu, z bezdôvodného obohatenia, zruší rozhodcovský rozsudok, určí neprijateľnú zmluvnú podmienku, zastaví exekúciu a pod. 2. Žalovaný v podanom vyjadrení tiež uvádza: „Žalovaný má za to, že predmetné rozhodnutie súdu, ktoré uvádza žalobca majú dostatočný sankčný charakter v zmysle individuálnej a generálnej prevencie.“ Žalobca nesúhlasí s uvedeným názorom, nakoľko účelom predmetného ustanovenia § 3 ods. 5) zákona č. 250/2007 Z. z. ochrane spotrebiteľa je odradiť podnikateľov od porušovania práv spotrebiteľa (preventívna funkcia), ako aj potrestať za už dokonané porušenie spotrebiteľských práv (sankčná funkcia). Súd konajúc v tejto veci deklaroval porušenie žalobcovho práva žalovaným a v merite veci rozhodli o jeho ochrane spôsobom vyplývajúcim z právnych noriem, najmä z príslušných ustanovení zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka. Predmetné rozhodnutie teda nepredstavovalo sankciu ako to žalovaný nesprávne uvádza. Bolo nájdením práva - uvedením (spotrebiteľského) vzťahu do právneho súladu. Odôvodnenie uvedeného súdneho rozhodnutia v plnom rozsahu podporuje argumentáciu žalobcu, nakoľko deklaruje, že veriteľ nerešpektoval právnu úpravu o ochrane spotrebiteľa, keďže predmetná zmluva neobsahovala obligatórne náležitosti ustanovené zákonom, a ak aj niektoré z nich obsahovala

tak v zavádzajúcich hodnotách, ktoré boli v rozpore s dobrými mravmi, nepostupoval s odbornou starostlivosťou a pod. 3 3. Žalovaný vo svojom vyjadrení uvádza, že: „Žalovaný je ďalej toho názoru, že žalobcovi žiadna ujma, ktorá by odôvodňovala priznanie primeraného finančného zadosťučinenia nevznikla, a preto by jeho priznanie malo za následok spôsobenie hrubej nerovnováhy medzi právami a povinnosťami veriteľa a spotrebiteľa, a to bez akéhokoľvek právneho dôvodu.“ Vo vzťahu k vyššie uvedenému tvrdeniu žalovaného je potrebné v prvom rade poukázať na nasledujúce skutočnosti: Podľa zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa – platného a účinného do 10.06.2013: §3 ods. 5 „Proti porušeniu práv a povinností ustanovených zákonom s cieľom ochrany spotrebiteľa môže sa spotrebiteľ proti porušiteľovi na súde domáhať ochrany svojho práva. Združenie sa môže na súde proti porušiteľovi domáhať, aby sa porušiteľ zdržal protiprávneho konania a aby odstránil protiprávny stav, vrátane vydania bezdôvodného obohatenia, a to aj vtedy, ak takéto konanie porušiteľa poškodzuje záujmy spotrebiteľov, ktoré nie sú len jednoduchým súhrnom záujmov jednotlivých spotrebiteľov poškodených porušením spotrebiteľských práv, ale ide o konanie porušiteľa uplatňované voči všetkým spotrebiteľom (ďalej len „kolektívne záujmy spotrebiteľov“). Osoba, ktorá na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi, má právo na primerané finančné zadosťučinenie od toho, koho porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi je spôsobilé privodiť ujmu spotrebiteľovi.“ – na priznanie primeraného finančného zadosťučinenia sa vyžadoval vznik a preukázanie ujmy. Podľa zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa – platného a účinného od 10.06.2013: §3 ods. 5 „Proti porušeniu práv a povinností ustanovených zákonom s cieľom ochrany spotrebiteľa môže sa spotrebiteľ proti porušiteľovi na súde domáhať ochrany svojho práva. Združenie sa môže na súde proti porušiteľovi domáhať, aby sa porušiteľ zdržal protiprávneho konania a aby odstránil protiprávny stav, a to aj vtedy, ak takéto konanie porušiteľa poškodzuje záujmy spotrebiteľov, ktoré nie sú len jednoduchým súhrnom záujmov jednotlivých spotrebiteľov poškodených porušením spotrebiteľských práv, ale ide o konanie porušiteľa uplatňované voči všetkým spotrebiteľom (ďalej len „kolektívne záujmy spotrebiteľov“). Spotrebiteľ, ktorý na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi, má právo na primerané finančné zadosťučinenie od toho, kto za porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi zodpovedá.“ – na priznanie primeraného finančného zadosťučinenia sa nevyžaduje vznik a preukázanie ujmy, dostačujúce je ak spotrebiteľ úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom na súde. Z vyššie uvedeného opäť vyplýva, že žalovaný takýmto spôsobom uvádza vyfabulované podmienky, pre ktorých nesplnenie nemá mať žalobca nárok na primerané finančné zadosťučinenie, čo je v rozpore s toho času platným a účinným ustanovením § 3 ods. 5) zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa, keďže platná a účinná právna úprava preukázanie vzniku a existencie 4 takejto ujmy ako podmienky pre priznanie tohto nároku nevyžaduje. Napriek tomu si žalobca dovoľuje tvrdiť, že ako spotrebiteľ utrpel ujmu minimálne v psychickej rovine, a to neprimeranou záťažou spôsobenou nezákonným postupom veriteľa, ktorý mu predložil zmluvu o spotrebiteľskom úvere v rozpore so zákonom, zneužíval svoje silnejšie postavenie, započal proti nemu súdne konanie, ktorého predmetom bolo vymoženie ďalších finančných prostriedkov od spotrebiteľa, čo výrazne narušilo ekonomickú a majetkovú stabilitu žalobcu. Žalobca ako spotrebiteľ bol nútený sa v konaní brániť. Celý tento zdĺhavý a náročný proces trvajúci roky, bol pre žalobcu ako spotrebiteľa nesmiernou psychickou záťažou, ktorá napriek tomu, že ujma nie je v súčasnej právnej úprave jedným z definičných znakov práva na primerané finančné zadosťučinenie, iba umocňuje vznik a existenciu tohto práva žalobcu. Z uvedeného dôvodu trváme na tom, že suma vo výške 350,- EUR je vo vzťahu k porušeniu práv spotrebiteľa, dlhotrvajúceho procesu hájenia jeho práv, ekonomickej a majetkovej neistote v dôsledku neprijateľného konania zo strany žalovaného, primeraná. Žalovaný vo svojom vyjadrení uvádza aj nasledovné: „Žalobca nijako relevantne nezdôvodnil výšku požadovaného finančného zadosťučinenia (odhadom určené), ktoré určite nie je primerané a čo teda považuje za primeranosť.“ Jediným kritériom pre priznanie finančného zadosťučinenia je primeranosť, ktorej posúdenie je dané do kompetencie súdu. Žalobca vymedzil už v podanej žalobe celkom logicky a odôvodnene od 5 čoho odvodzuje výšku primeraného finančného zadosťučinenia, a to aj s prihliadnutím na to, že si uplatňuje primerané finančné zadosťučinenie iba v sume 350,- EUR, nakoľko v rámci súdneho konania pod sp. zn. 6Csp/192/2016 sa žalovaný snažil neoprávnene vymôcť od spotrebiteľa vyššiu sumu a spotrebiteľ bol nútený brániť svoje práva podaním protinávrhu. Žalobca bol so svojim protinávrhom úspešný, keďže suma 346,- predstavovala bezdôvodné obohatenie na strane žalovaného, ktorý prijímal od spotrebiteľa plnenia, na ktoré nemal nárok. Napriek tomu, že na strane žalovaného už v čase iniciovania pôvodného súdneho konania došlo k bezdôvodnému obohateniu na úkor spotrebiteľa, žalovaný sa snažil vymôcť od spotrebiteľa ďalšie plnenie, ktoré by spolu predstavovalo bezdôvodné obohatenie na strane žalovaného minimálne v sume 1.020,- EUR (346,- EUR – suma bezdôvodného

obohatenia + 674,16 EUR – istina s príslušenstvom, o ktorú ďalšiu sumu sa snažil bezdôvodne obohatiť žalovaný). Žalobca si uplatňuje primerané finančné zadostučinenie predstavujúce len časť tejto sumy o ktorú sa na jeho úkor snažil obohatiť žalovaný, a ktorá mu vzhľadom na závery súdov v rozhodnutiach sp. zn. 6Csp/192/2016 zo dňa 11.02.2019 v spojení s rozhodnutím vydaním v odvolacom konaní sp. zn. 5CoCsp/15/2020 zo dňa 15.04.2021 nepatrila. Žalobca ako spotrebiteľ bol v pôvodnom súdnom konaní nútený hájiť svoje práva, a to z dôvodu, že žalovaný inicioval voči nemu súdne konanie s cieľom vymôcť od neho ako spotrebiteľa ďalšie plnenie. Žalobca (v pôvodnom konaní v postavení žalovaného) úspešne hájil svoje práva a svojim protinávrhom sa domáhal poskytnutia súdnej ochrany. Súd rozhodol v prospech spotrebiteľovho protinávrhu a zaviazal veriteľa k zaplateniu sumy 346,- EUR s príslušenstvom. Žalovaný ako veriteľ nemal nárok na finančné plnenie zo strany spotrebiteľa ani pred iniciovaním súdneho konania, pretože na jeho strane už vtedy došlo k bezdôvodnému obohateniu vo výške 346,- EUR, a napriek tomu veriteľ sa od spotrebiteľa snažil vymôcť ďalšie plnenie a to minimálne vo výške 674,16 EUR, čo dokopy predstavuje sumu minimálne 1.020,- EUR, a tým ohroziť jeho majetkovú stabilitu, a to všetko na podklade zmluvy o úvere, ktorej ustanovenia boli v rozpore s dobrými mravmi (príkladom možno uviesť v zmluve uvedená výška ročnej percentuálnej miery nákladov – 96 %, skutočná výška ročnej percentuálnej miery nákladov – 300,29 %). Vzhľadom na závery súdu v právoplatnom rozhodnutí sp. zn. 6Csp/192/2016-170 zo dňa 11.02.2019, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 19.05.2021, v spojení s rozhodnutím Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 5CoCsp/15/2020 zo dňa 15.04.2021 veriteľovi nielen že jeho uplatnené údajné nároky zo zmluvy nepatrili, ale súd ho zaviazal k vydaniu bezdôvodného obohatenia spotrebiteľovi. Vzhľadom na úspešnú obranu spotrebiteľa v pôvodnom konaní, mu bola poskytnutá súdna ochrana a veriteľ tak nemohol pokračovať v neoprávnenom zásahu do jeho majetkových a ekonomických pomerov. Žalobca ako spotrebiteľ sa nie len, že v pôvodnom konaní úspešne bránil, ale bol aj úspešný so svojim protinávrhom, ktorým sa domáhal vydania bezdôvodného obohatenia zo strany veriteľa. Primerané finančné zadostučinenie má plniť jednak funkciu satisfakčnú, ale aj funkciu sankčnú tak, aby odradilo dodávateľov od nekalého konania, ktorého sa dopustili voči úspešným spotrebiteľom, ktorí uplatnili svoje práva súdnou cestou. Spomínané ustanovenie preto treba chápať ako satisfakciu spotrebiteľovi za to, že vstúpil do sporu s nepochybne ekonomicky a právne silnejšou stranou, ktorou je dodávateľ, a tým priniesol prospech aj pre ostatných spotrebiteľov v tom, že možno predpokladať, že dodávateľ sa konania, ktorého sa dopustil voči nemu, už voči ďalším spotrebiteľom nedopustí, prípadne sa ho nedopustí v takej intenzite. Primeranosť je subjektívnou kategóriou, ku ktorej dospeje súd na základe jedinej objektívnej skutočnosti, ktorou je porušenie práva alebo povinnosti, ktorú však nie je možné osobitne vypočítať. Uvedené vyplýva z povahy pojmu primeranosť. Domnievame sa, že suma uplatňovaná podanou žalobou vo výške 350,- EUR je v celom rozsahu primeraná. Tento záver je podporený aj rozhodovacou praxou, kde niektoré súdy priznávajú výšku finančného zadostučinenia zhodnú s výškou bezdôvodného obohatenia, alebo s výškou sumy, ktorú sa snažil veriteľ vymôcť od spotrebiteľa napríklad nulitným rozhodcovským rozsudkom alebo neprijateľnou a neplatnou dohodou o zrážkach zo mzdy. Účelom finančného zadostučinenia je dovŕšiť ochranu porušeného práva spotrebiteľa ako slabšej strany v spotrebiteľských zmluvách spôsobom, ktorý práve z tohto dôvodu vyžaduje poskytnutie vyššieho stupňa ochrany. Jediným predpokladom, ktorý citované ustanovenie zákona vyžaduje je, že spotrebiteľ, na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi. Pod úspešným uplatnením porušenia práva alebo povinnosti v zmysle tohto ustanovenia treba rozumieť, že súd judikuje v prospech spotrebiteľa konkrétny nárok z porušenia práva alebo povinnosti, alebo vo výroku rozsudku určí neprijateľnosť konkrétne vymedzenej zmluvnej podmienky používanej v spotrebiteľskej zmluve. Žiadnu inú podmienku, t. j. ani podmienku, aby bol medzi stranami spor zo spotrebiteľskej zmluvy a aby spotrebiteľovi bola privedená konkrétna ujma, nevyžaduje. Pokiaľ ide o rozsah finančného zadostučinenia, neustanovuje zákon žiadne kritériá, ktoré by bolo potrebné pri určení výšky zadostučinenia zohľadniť, len primeranosť. Je na úvahe súdu, aby so zreteľom na všetky okolnosti každého jednotlivého prípadu, stanovil rozsah finančného zadostučinenia. Vzhľadom na vyššie uvedené možno konštatovať, že zo strany spotrebiteľa právo na priznanie primeraného finančného zadostučinenia vyplýva zo splnenia všetkých podmienok na priznanie žalobou požadovaného nároku zo strany súdu v zmysle ustanovenia § 3 ods. 5) zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa, ktorými sú: 1. žalobca musí mať postavenie spotrebiteľa – v predmetnom prípade žalobca postavenie spotrebiteľa má, ako to konštatoval aj Okresný súd Trebišov v konaní vedenom pod sp. zn. 6Csp/192/2016, 2. zo strany porušiteľa došlo k porušeniu práva alebo povinnosti zo zákona o ochrane spotrebiteľa alebo z osobitných predpisov na ochranu spotrebiteľa, 3. spotrebiteľ musel porušenie práva alebo povinnosti úspešne uplatniť na súde, právo na primerané finančné zadostučinenie mu prináleží od toho, kto za porušenie práva alebo povinnosti zodpovedá. Od 10.6.2013 právo na primerané finančné zadostučinenie vzniká už úspechom spotrebiteľa na súde v

otázke preukázania porušenia práva alebo povinností ustanovenej zákonom č. 250/2007 Z. z. v znení neskorších predpisov alebo osobitnými predpismi. Či došlo k úspešnému uplatneniu porušenia práva alebo povinností na súde vyplynie až z právoplatného rozhodnutiu súdu vydaného vo veci samej.“ Na základe vyššie uvedeného žalobca trvá na podanej žalobe v celom rozsahu a navrhuje, aby jej konajúci súd v celom rozsahu vyhovel a priznal žalobcovi nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%

7. Uznesením pod sp. zn. 12Csp/186/2022-120, zo dňa 16.03.2023, súd vyzval žalovaného aby sa v zmysle ust. §167 ods. 4 zákona č. 160/2015 Z.z. (ďalej len „CSP“) vyjadril k vyjadreniu žalobkyne.

8. Podaním doručeným súdu dňa 04.04.2023 sa právny zástupkyňa žalovaného vyjadrila k vyjadreniu žalobcu a uviedla, že žalovaný má za to, že sa dostatočne vyjadril ku všetkým relevantným skutočnostiam prostredníctvom svojich doterajších podaní, na ktorých trvá v celom rozsahu. Nakoľko žalobca vo svojom vyjadrení opätovne uvádza tie isté skutočnosti, žalovaný považuje obsah svojich podaní za dostačujúci. Vzhľadom na vyššie uvedené žalovaný i naďalej navrhuje, aby súd po vykonanom dokazovaní žalobu žalobcu ako nedôvodnú v plnom rozsahu zamietol, a zaviazal žalobcu na náhradu trov konania žalovanému.

9. Súd nariadil na deň 05.06.2023 pojednávanie, na ktoré predvolal strany sporu. Právny zástupca žalobkyne podaním doručeným súdu dňa 02.06.2023 ospravedlnil svoju ako aj žalobkyňinu neprítomnosť na pojednávaní a vyjadril súhlas aby súd konal a rozhodol v ich neprítomnosti. Podaním doručeným súdu dňa 02.06.2023 právny zástupca žalovanej strany ospravedlnil neúčast' žalobcu a jeho právneho zástupcu na pojednávaní a zároveň vyjadril súhlas, aby sa súdne konanie uskutočnilo v ich neprítomnosti. Účasť strany sporu na pojednávaní je jeho právom, ktoré však v danom prípade využité nebolo, a preto súd v súlade s § 180 CSP vykonal pojednávanie v ich neprítomnosti.

10. Súd vykonal dokazovanie listinnými dôkazmi predloženými žalobkyňou, a to: Rozsudok Okresného súdu Trebišov, sp. zn. 6Csp/192/2016 - 170 zo dňa 11.02.2019 Rozsudok Krajského súdu Košice, sp. zn. 5CoCsp/15/2020 zo dňa 15.04.2021, Predžalobná výzva zo dňa 18.11.2022, Predžalobná výzva – e-mail žalovanému, Plná moc pre Advokátsku kanceláriu JUDr. Peter Rybár, s.r.o. na zastupovanie v konaní a zistil nasledovný skutkový stav veci:

11. Z predžalobnej výzvy na zaplatenie primeraného finančného zadostučinienia zo dňa 18.11.2022 adresovanej žalovanému právnym zástupcom žalobkyne mal súd za preukázané, že žalobkyňa sa obrátila so žiadosťou o zaplatenie primeraného finančného zadostučinienia vo výške 350 Eur na žalovaného.

12. Z rozsudku Okresného súdu Trebišov pod sp.zn. 6Csp/192/2016-170, zo dňa 11.02.2019 mal súd za preukázané, že sa viedlo konanie vo veci žalobcu: POHOTOVOS5 s.r.o., proti žalovanej: A. B. o zaplatenie istiny 268,04 Eur s príslušenstvom a o protinávrhu žalovanej v ktorom súd rozhodol tak, že súd žalobu žalobcu zamietol a žalovanej priznal náhradu trov konania, o protinávrhu žalovanej rozhodol súd tak, že zaviazal žalobcu zaplatiť žalovanej sumu 346,- Eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5,00 % ročne zo sumy 226,- Eur od 09.01.2018 do zaplatenia s úrokom z omeškania vo výške 5,00 % ročne zo sumy 120,- Eur od 27.03.2018 do zaplatenia, to všetko do 3 dní od právoplatnosti rozsudku. Žalovanej p r priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %. Súd dospel k záveru a v odôvodnení rozhodnutia uviedol, že úroková miera dohodnutá medzi stranami konania prevyšuje obvyklú úrokovú mieru, preto je takéto dojednanie neplatné pre rozpor s dobrými mravmi podľa § 39 Občianskeho zákonníka, nakoľko v čase poskytnutia úveru priemerná výška úroku za novoposkytnuté spotrebiteľské úvery činila výšku 8,96 % a dohodnutá úroková miera medzi stranami konania činila výšku 39,15 % čo je vyše štvornásobok obvyklej úrokovej miery poskytovanej finančnými inštitúciami v rozhodujúcom období. Vzhľadom na vyššie uvedené závery súd považoval dohodu o výške úrokov za absolútne neplatnú. Pokiaľ sú úroky neplatné, nemožno ich ďalej moderovať a tým poskytnuté úvery sú z uvedeného dôvodu bezúročné a bez poplatkov. Na základe vyššie uvedených skutočností a citovaných zákonných ustanovení súd žalobu žalobcu zamietol. Zároveň súd v odôvodnení rozhodnutia uviedol, že žalovaná sčasti plnila žalovanému bez právneho dôvodu, čím došlo na strane žalobcu k bezdôvodnému obohateniu podľa § 451 ods. 1 a 2 OZ, a to v rozsahu sumy prevyšujúcej istinu poskytnutého úveru, a to presne v sume 346,- €, keďže mal súd za preukázané, že žalovanej bol poskytnutý úver v sume 600,- € a žalovaná uhradila sumu 946,- €. Súd preto rozhodol o protinávrhu žalovanej tak, že zaviazal vo výroku žalobcu zaplatiť žalovanej sumu predstavujúcu bezdôvodné obohatenie s poukazom na to, že plnenie

v časti presahujúcej rámec istiny predstavuje plnenie bez právneho dôvodu, pretože poskytnutý úver je bezúročný a bez poplatkov v súlade s § 11 ods. 1 písm. b) a d) zákona o spotrebiteľských úveroch.

13. Z rozsudku Krajského súdu v Košiciach pod sp.zn. 5CoCsp/15/2020, zo dňa 15.04.2021 mal súd za preukázané, že rozsudok Okresného súdu Trebišov pod sp.zn. 6Csp/192/2016-170, zo dňa 11.02.2019 bol potvrdený. Rozsudok Okresného súdu Trebišov pod sp.zn. 6Csp/192/2016-170, zo dňa 11.02.2019 nadobudol právoplatnosť dňa 19.05.2021 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Košiciach pod sp.zn. 5CoCsp/15/2020-241 z 15.04.2021.

14. Po prevedení dokazovania súd právne uzatvára:

15. Podľa § 3 ods. 3 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa, každý spotrebiteľ má právo na ochranu pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách.

16. Podľa § 3 ods. 5 posledná veta zákona č. 250/2007 Z. z. spotrebiteľ, ktorý na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi, má právo na primerané finančné zadosťučinenie od toho, kto za porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi zodpovedá.

17. Podľa § 52 ods. 1 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník (ďalej len „OZ“), spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

18. Podľa § 52 ods. 2 OZ ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné.

19. Podľa § 52 ods. 3 OZ dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

20. Podľa § 52 ods. 4 OZ spotrebiteľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

21. Podľa § 53 ods. 1 OZ spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o predmet plnenia, cenu plnenia alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

22. Podľa § 53 ods. 2 OZ za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah.

23. Podľa § 53 ods. 3 OZ ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané.

24. Podľa § 53 ods. 5 OZ neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

25. Podľa § 54 ods. 2 OZ, v pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

26. Podľa § 488 OZ, záväzkovým vzťahom je právny vzťah, z ktorého veriteľovi vzniká právo na plnenie (pohľadávka) od dlžníka a dlžníkovi vzniká povinnosť splniť záväzok.

27. Podľa § 489 OZ, záväzky vznikajú z právnych úkonov, najmä zo zmlúv, ako aj zo spôsobenej škody, z bezdôvodného obohatenia alebo z iných skutočností uvedených v zákone.

28. Vykonaným dokazovaním súd spoľahlivo zistil, že medzi žalobkyňou a žalovaným existoval záväzkový právny vzťah, ktorého základom bola Zmluva o spotrebiteľskom úvere č. XXXXXXXXXX zo dňa 01.10.2013, na základe ktorej žalobca poskytol žalovanej spotrebiteľský úver vo výške 600,00

Eur. Táto skutočnosť nebola v konaní sporná. Z právoplatného rozsudku Okresného súdu Trebišov pod sp.zn. 6Csp/192/2016, zo dňa 11.02.2019, potvrdeného rozsudkom Krajského súdu v Košiciach pod sp.zn. 5CoCsp/15/2020, zo dňa 15.04.2021 súd zistil, že preskúmaním vyššie špecifikovaného spotrebiteľského úveru súd prvého a druhého stupňa dospel k záveru, že záväzkový vzťah medzi zmluvnými stranami je spotrebiteľského charakteru, a preto sa má posudzovať podľa právnych predpisov upravujúcich spotrebiteľské vzťahy, resp. zmluvy o spotrebiteľskom úvere. Súdy tiež zistili, že zo strany žalovaného došlo k porušeniu niekoľkých ustanovení zákona č. 129/2010 Z.z., čo malo za následok bezúročnosť a bezpoplatkovosť poskytnutého úveru, najmä čo sa týka celkových nákladov spojených so spotrebiteľským úverom, ktoré boli tvorené úrokom vo výške 234,90 € a administratívnym poplatkom vo výške 341,10 €. Súd konštatoval, že podľa § 2 písm. i) zákona o spotrebiteľských úveroch ročnú percentuálnu mieru nákladov (RPMN) predstavujú celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom. Zmluva o úvere neobsahuje správnu výšku RPMN, táto je v nej uvedená vo výške 96 %, avšak pri zohľadnení všetkých nákladov spotrebiteľa spojených so spotrebiteľským úverom, ktoré sú v zmluve dohodnuté vo výške 576 €, je skutočná výška RPMN 300,29 % . Táto výška RPMN je uvedená nesprávne v neprospech spotrebiteľa, nakoľko bola uvedená v značne nižšej hodnote, čo v konečnom dôsledku mohlo ovplyvniť rozhodnutie spotrebiteľa uzavrieť zmluvu. Žalovaná pri uzatváraní zmluvy nepoznala skutočnú výšku RPMN, t. j. 300,29 %, ale poznala nesprávnu výšku RPMN 96 %. Vzhľadom na túto nesprávnosť súd rozhodol tak, že tento úver treba považovať za úver bezúročný a bezpoplatkový. Súd tiež zhodnotil, že úroková miera dohodnutá medzi stranami konania prevyšuje obvyklú úrokovú mieru, preto je takéto dojednanie neplatné pre rozpor s dobrými mravmi podľa § 39 Občianskeho zákonníka, nakoľko v čase poskytnutia úveru priemerná výška úroku za novoposkytnuté spotrebiteľské úvery činila výšku 8,96 % a dohodnutá úroková miera medzi stranami konania činila výšku 39,15 % čo je vyše štvornásobok obvyklej úrokovej miery poskytovanej finančnými inštitúciami v rozhodujúcom období. Vzhľadom na vyššie uvedené závery súd považoval dohodu o výške úrokov za absolútne neplatnú. Pokiaľ sú úroky neplatné, nemožno ich ďalej moderovať a tým poskytnuté úvery sú z uvedeného dôvodu bezúročné a bez poplatkov. Na základe vyššie uvedených skutočností a citovaných zákonných ustanovení súd žalobu žalobcu zamietol. Z vykonaného dokazovania a zo záverov rozhodnutí súdov mal súd za nesporné aj to, že žalovaná sčasti plnila žalovanému bez právneho dôvodu, čím došlo na strane žalobcu k bezdôvodnému obohateniu podľa § 451 ods. 1 a 2 OZ, a to v rozsahu sumy prevyšujúcej istinu poskytnutého úveru, a to presne v sume 346,- €, keďže mal súd za preukázané, že žalovanej bol poskytnutý úver v sume 600,- € a žalovaná uhradila sumu 946,- €. Súd preto rozhodol o protinávhrhu žalovanej tak, že zaviazal vo výroku žalobcu zaplatiť žalovanej sumu predstavujúcu bezdôvodné obohatenie s poukazom na to, že plnenie v časti presahujúcej rámec istiny predstavuje plnenie bez právneho dôvodu, pretože poskytnutý úver je bezúročný a bez poplatkov v súlade s § 11 ods. 1 písm. b) a d) zákona o spotrebiteľských úveroch.

29. V tomto konaní si žalobkyňa uplatnila nárok na primerané finančné zadosťučinenie vo vzťahu ku ktorému má súd za to, že v konaní vedenom na Okresnom súde Trebišov sp.zn. 6Csp/192/2016, bolo jednoznačne preukázané porušenie povinnosti na strane dodávateľa, t.j. žalovaného podľa § 3 ods. 5 in fine zákona č. 250/2007 Z.z.. Žalobkyňa správne poukázala na skutočnosť, že práve dôsledkom porušenia povinností na strane dodávateľa došlo k vzniku situácie, keď sa úvery posúdili ako bezúročné a bez poplatkov. Je nepochybné, že v týchto konaniach bola žalobkyňa úspešná, nakoľko úspešne uplatnila porušenie povinností ustanovených osobitným zákonom (napr. vyššie uvedený zákon č. 129/2010 Z.z.,) žalovaným, a tak súd považoval podmienky na priznanie primeraného finančného zadosťučinenia v zmysle ust. § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z.z. za naplnené. Argumenty žalovaného o tom, že už samotné rozhodnutia, ktorými mu súd uložil povinnosť vydať bezdôvodné obohatenie sú dostatočným dovŕšením porušeného práva neobstoja, nakoľko zákonodarca jednoznačne špecifikoval v ustanovení § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z.z. možnosť spotrebiteľa domáhať sa primeraného finančného zadosťučinenia ako osobitného prostriedku odlišného od iných prostriedkov dostupných pre spotrebiteľa ako potenciálneho žalobcu v konaniach smerujúcich k dosiahnutiu nápravy v prípadoch porušenia práva alebo povinnosti dodávateľmi. Samotné okolnosti týkajúce sa uzavretia pôvodných záväzkových vzťahov medzi stranami tiež nemôžu zohrať úlohu v konaní, v ktorom súd rozhoduje o priznaní alebo nepriznaní primeraného finančného zadosťučinenia, nakoľko tieto boli predmetom preskúmania v skorších konaniach, predmetom ktorých bolo vydanie bezdôvodného obohatenia vzniknutého na strane žalovaného. Žalovaný v konaní nevedel spochybniť nárok žalobcu na primerané finančné zadosťučinenie, pričom súd zistil, že na jeho strane došlo k naplneniu všetkých zákonných predpokladov v zmysle § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z.z. na priznanie primeraného finančného zadosťučinenia.

30. V ďalšom sa súd zaoberal posúdením výšky finančného zadosťučinenia a zistil, že žalobkyňa neunesla dôkazné bremeno v časti preukázania takej ujmy (najmä psychickej), ktorá by odôvodňovala nárok na požadované primerané finančné zadosťučinenie v sume 350,00 Eur. Výška finančného zadosťučinenia jednoznačne závisí od úvahy súdu lebo ust. § 3 ods. 5 tretia veta z.č. 250/2007 Z.z. neuvádza žiadne kritéria, ktoré by mal súd zobrať do úvahy, a preto pri jej určovaní sa zohľadňujú rôzne kritéria, a to intenzita, časové trvanie závadného konania, satisfakčná a sankčná funkcia a podobne, a tiež nie je vylúčené, že sa môže rovnať aj majetkovej ujme, ktorá spotrebiteľovi hrozila. Výška tiež vyjde z premisy, že poskytnutie právnej ochrany v dôsledku porušenia práv strán v spore má byť vyvážené a že inštitút primeraného finančného zadosťučinenia nemôže slúžiť neprimeranému finančnému obohacovaniu sa spotrebiteľa, najmä ak ide o spotrebiteľa nepoctivého. Súd dospel k záveru, že žalobkyňa v konaní bližšie nešpecifikovala ujmu, ktorá jej mala byť spôsobená nezákonným konaním žalovaného okrem tej skutočnosti, že sa v osobitnom konaní sa musela na súd proti ekonomicky a právne silnejšiemu subjektu a že v tomto konaní spor vyhrala. Jej ujma ani nepriamo nevyplýva z podaní adresovaných súdu, pričom na pojednávaní na súde sa osobne nezúčastnila. V tejto súvislosti súd poukazuje aj na rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 13CoCsp/35/2020 zo dňa 20.4.2021, v ktorom súd dospel k zhodným záverom a požadované finančné zadosťučinenie spotrebiteľovi znížil na symbolických 50 Eur. Súd vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti považoval priznanie primeraného finančného zadosťučinenia v sume 350,00 Eur za neprimerané, a to aj vzhľadom na dĺžku trvania závadného stavu od 01.10.2013, t.j. uzavretie zmluvy o spotrebiteľskom úvere so žalovaným, do 19.05.2021, t.j. právoplatnosti rozhodnutia vo veci 6Csp/192/2016 v spojení s rozsudkom Krajského súdu. Žalobkyňa bola nútená domáhať sa ochrany svojich práv na súde, pričom aj vzhľadom na existenciu objektívnej spôsobilosti vyvolať negatívne dôsledky v súkromnom živote žalobkyne, napr. znížením životnej úrovne žalobkyne po čas trvania závadného stavu, súd považuje finančné zadosťučinenie vo výške 70,00 Eur (20 % celkovej sumy, o ktorú sa žalovaný na jeho úkor obohatil , t.j. zo sumy 346,00 Eur), za primerané. Súd zohľadnil všetky okolnosti a osobitosti prípadu a dospel k záveru, že takéto finančné zadosťučinenie bude vo vzťahu k žalovanému pôsobiť dostatočne odradzujúco a na strane žalobkyne nebude plniť funkciu finančného obohatenia, a preto žalobu v prevyšujúcej časti zamietol.

31. Podľa § 255 ods. 1 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

32. Podľa § 255 ods. 2 CSP, ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

33. Súd o trovách konania rozhodol podľa §255 ods. 1 CSP a žalobkyni priznal nárok na náhradu trov konania v celom rozsahu, a to aj napriek tomu, že jej prisúdil 20 % z tej sumy, ktorú žiadal priznať. Súd bol toho názoru, že nakoľko výška primeraného finančného zadosťučinenia závisí od voľnej úvahy súdu, už to, že jej súd priznal takýto nárok, je potrebné posudzovať ako plný úspech v konaní, a tak jej úspech v konaní kvalifikoval ako plný úspech aj napriek tomu, že žalobu v prevyšujúcej časti zamietol.

34. O výške náhrady trov konania rozhodne súd podľa ust. §262 ods. 2 CSP po právoplatnosti tohto rozhodnutia samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Trebišov v 3 vyhotoveniach.

1. V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 127 ods. 1 CSP) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 363 ods. 1 CSP).

2. Odvolanie možno odôvodniť len tým, že (§365 ods. 1 CSP)

a) neboli splnené procesné podmienky,

b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,

- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 365 ods. 2 CSP, odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Podľa § 356 ods. 3 CSP, odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Ak nebude povinnosť uložená týmto rozsudkom splnená v stanovenej lehote, možno sa jej splnenia domáhať návrhom na vykonanie exekúcie podľa osobitného predpisu.